

LOBBYMEMO

Onderwerp : Lobbymemo Den Haag - Brussel
Van : Concernstaf
Aan : SBO
Datum : 12 april 2019

- Tweede Kamer
  - Debat over de gevolgen van het sluiten van sociale werkplaatsen
  - Circulaire Economie
  - RTG klimaattafel industrie
  - RTG Toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor jeugdigen met een langdurige psychische stoornis
  - RTG Aanpak van radicalisering
  - RTG Modernisering Wet op de Lijkbezorging
  -
- Stemmingen
- Brussel
- Parlementaire agenda de komende weken
- Lange termijn plenaire vergadering

Tweede Kamer

Debat over de gevolgen van het sluiten van sociale werkplaatsen

Woensdag 10 april vond een reeds een jaar geleden door Léon de Jong (PVV) aangevraagd dertigledendebat plaats over de gevolgen van de sluiting van de sociale werkplaatsen met staatssecretaris Van Ark. De Jong merkt op dat de sociale werkvoorziening is gesloten maar dat de beloofde toegang tot beschut werk of een sociale werkplaats er niet is gekomen voor mensen met een arbeidsbeperking. Hij vindt dat onacceptabel. Er is meer nodig dan overleg met gemeenten en belangenorganisaties: de staatssecretaris moet daadkracht tonen.

Van Brenk (50+) deelt die analyse en stelt daarom voor de sociale werkplaats tot een sociaal ontwikkelbedrijf om te vormen. Zij vindt, met de FNV, dat er een wettelijk recht op begeleiding naar werk en begeleiding tijdens werk via sociale ontwikkelbedrijven moet komen, bijvoorbeeld via detachering. Ze wil een toezegging van de staatssecretaris.

Gijs van Dijk (PvdA) stelt dat de kennis en infrastructuur van de sociale werkvoorziening niet verloren mag gaan. Hij wilde sociale werkvoorziening als eerste stap gebruiken om aan de slag te komen, om daarna de stap naar regulier werk te kunnen zetten. Hij noemt ook de bezuinigingen op de sociale werkvoorziening en vraagt zich af of er niet meer geld naartoe moet. Hij zou dat wel bij Voorjaarsnota willen regelen. Ook Jasper van Dijk (SP) wil dat de sociale werkplaatsen blijven en hij hekelt de bezuinigingen.

Raemakers (D66) steunt de gedachte achter de Participatiewet en het idee mensen met een arbeidsbeperking via beschut werk aan een baan te helpen. Hij ziet echter in de cijfers van o.a. het SCP, dat mensen die vroeger een WSW-baan hadden, nu minder kans maken op een baan via beschut werk. Dat is niet de bedoeling. Raemakers wil niet terug naar herintroductie van het oude Sociale Werkplaats (SW)-recht. Hij haalt Cedris, Divosa en de VNG aan, die behoefte hebben aan voorstellen waarmee je binnen de Participatiewet meer mensen aan het werk kunt helpen.

Renkema (GL) vindt het goed dat sociale werkbedrijven zich ontwikkelen van geïsoleerde werkplaatsen naar een onderdeel van de reguliere arbeidsmarkt. Niettemin maakt hij zich zorgen omdat in sommige gemeenten de samenwerking, de innovatie, niet op gang komt, maar waar wel flink wordt bezuinigd. Gemeenten moeten juist boter bij de vis krijgen, zodat ze meer mensen aan het werk kunnen helpen.

Nijkerken (VVD) steunt de gedachte achter de Participatiewet waarbij gemeenten een belangrijke taak en verantwoordelijkheid hebben om via maatwerk mensen aan werk te helpen. Dat gaat niet in alle gemeenten goed. In die gemeenten heeft de gemeenteraad de taak haar college aan te spreken. De staatssecretaris heeft ook een verantwoordelijkheid. Weet zij welke gemeenten het zijn en spoort zij hen voldoende aan om de wet uit te voeren? "Want het kan niet zo zijn dat mensen tussen wal en schip vallen omdat gemeenten hun zaakjes niet op orde hebben." Verder wil ze weten hoe het staat met de uitwerking van de plannen in het kader van het breed offensief en hoe de staatssecretaris een motie uitvoert waarmee de SW-sector een duidelijker plek in dat breed offensief moet krijgen. Ze ziet geen reden voor extra geld omdat het Gemeentefonds door de nieuwe normeringssystematiek een enorme financiële impuls heeft gekregen.

Bruins heeft er moeite mee dat nu mensen beschut werk krijgen bij een sociale werkplaats, maar dan tegen slechtere arbeidsvoorwaarden dan de mensen die er al werken.

Peters (CDA) constateert dat het niet goed gaat met het realiseren van beschutte werkplekken. Hij ziet drie mogelijke oorzaken: te strenge criteria, het ontbreken van een terugvalgarantie met beschut werk als vangnet en vrees bij gemeenten voor toekomstige financiële problemen. Van Ark heeft eerder al gezegd deze knelpunten op te lossen. Hoe staat het daarmee? Hij verwees naar het CDA-voorstel voor een basisbaan: een gegarandeerde parttimebaan voor iedereen die langdurig in de bijstand zit die per uur fors meer oplevert dan het minimumloon. Het CDA komt met een initiatief dat Peters graag in het parlement wil bespreken.

In haar antwoord stelde Van Ark dat er, sinds het debat is aangevraagd, veel is gebeurd waaronder de lancering van het breed offensief. Het breed offensief is er mede gekomen om iets te doen aan de verminderde kans op banen via het huidige beschut werk versus de oude WSW. Veel is in uitvoering, ook de moties waarover vragen zijn gesteld. Ze zal de Kamer naar verwachting in mei kunnen informeren. In haar verdere beantwoording ging ze in op de sociale werkvoorziening en op beschut werk.

De vier pijlers van Van Ark's beleid in het breed offensief zijn: werkgevers ontzorgen opdat zij mensen in dienst nemen, werk dat loont, bij elkaar brengen van werkgevers en werknemers en het moet om duurzaam werk gaan. Het breed offensief staat aan de vooravond van de kanteling van

planfase naar uitvoeringsfase. Daarover wordt overlegd met gemeenten, werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties, cliëntenorganisaties, Divosa en Cedris.

Eind september 2018 waren er 2.200 mensen met beschut werk. Dat loopt achter bij de doelstelling van 4.600 voor dat jaar. In mei zal ze de Kamer berichten hoe deze cijfers te verbeteren. Ze wil weten waarom het bij de ene gemeente goed gaat en bij de andere minder. De evaluatie van beschut werk, komt in september, voor de begrotingsbehandeling naar de Kamer.

De staatssecretaris ging ook in op de financiën. Gemeenten hebben een belangrijke taak in het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Dat doen ze dat met verschillende budgetten: geld voor de SW-bedrijven en beschut werk, loonkostensubsidie en de BUIG-budgetten. Dat zijn budgetten die niet voor hokjes bedoeld zijn maar die ontschot kunnen worden en ingezet kunnen worden in gemeenten om ervoor te zorgen dat mensen die ondersteuning nodig hebben, aan het werk kunnen. Daarnaast is het accres verhoogd. Het is Van Ark's overtuiging dat dit alles bij elkaar gemeenten de middelen verstrekt om dat goed te kunnen doen.

Van Ark benadrukt dat gemeenten geen ondersteuning kunnen weigeren aan mensen die onder de SW vallen. Gemeenten hebben vrijheid in de keuze hóé ze het organiseren. Veel gemeenten kiezen ervoor om dat te doen door hun SW-bedrijf dan wel in stand te houden dan wel te transformeren.

Ze zegt Nijkerken toe met gemeenten in gesprek te gaan als zij achterblijven.

In tweede termijn zijn er vijf moties ingediend, met het oordeel van de staatssecretaris erachter:

- Motie van het lid [De Jong](#) over in stand houden van bestaande beschutte werkplekken. Ontraden;
- Motie van het lid [Van Brenk c.s.](#) over wegnemen van demotiverende effecten van wet- en regelgeving voor mensen met een arbeidsbeperking. De motie is medeondertekend door: Peters, Renkema, Nijkerken-de Haan, Gijs van Dijk, Jasper van Dijk, Bruins en De Jong. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Van Brenk en Gijs van Dijk](#) over de sociale werkvoorziening omvormen tot volwaardige sociale ontwikkelbedrijven. Ontraden, het is beleidsvrijheid van gemeenten;
- Motie van het lid [Jasper van Dijk](#) over stoppen met bezuinigen. Ontraden;
- Motie van het lid [Jasper van Dijk](#) over een landsdekkend netwerk van sociale werkvoorzieningen in stand houden. Ontraden, het is beleidsvrijheid van gemeenten;
- Gewijzigde motie van de leden [Bruins en Renkema](#) over inventariseren hoe reguliere werkgevers voldoende participanten kunnen werven (t.v.v. 29817-152). Oordeel Kamer.

Dinsdag 16 april wordt over de moties gestemd.

Circulaire Economie

In aanloop naar het algemeen overleg was uitbreiding van het statiegeld prominent in het nieuws. VNG steunt de uitbreiding naar kleine PET-flesjes en blikjes en het tegelijk meenemen van een wettelijke plicht op glas en grote PET-flessen. De oppositie wenst dat ook en kreeg steun van de CU die een wettelijk haakje wil voor blikjes. GL en PvdA verwijzen naar het standpunt van gemeenten dat het huidige voorstel van de staatssecretaris (een voorbereiding op statiegeld enkel voor kleine PET als de reductiedoelstellingen niet gehaald worden) te mager is. De PvdD en de

PvdA zien het als een goede manier om zwerfafval te voorkomen, ook gezien de hoge kosten die gemeenten moeten maken om het op te ruimen.

Afval scheiden

“De voortuinen staan vol met kliko’s. Diftar bestraft goede burgers en dan moet er ook nog statiegeld komen. Auto’s vol afval komen uit Engeland om onze ovens draaiende te houden. Picknicken met plastic bestek is dadelijk verboden. Als een ballon de lucht invliegt, mag je mee met oom agent naar het bureau. Kappen met die onzin en kappen met die betutteling.” PVV-kamerlid Roy van Aalst liet de toehoorders helemaal aan het begin van het debat even schrikken. Afvalscheiding is onzin omdat het bij de milieustraat weer bij elkaar gegooid wordt en diftar alleen maar leidt tot meer zwerfafval.

De VVD vindt het maar vreemd dat de grote gemeenten er niet aan meedoen. Ook wil de fractie meer aandacht voor de goede kanten van eenmalig plastic. Het is geen verrassing dat GL, SP, PvdA en PvdD daar diametraal tegenover staan. De aanpak in het plasticpact vinden zij te vrijblijvend. Daarom wensen zij een absolute reductie van plastics. Ook 50+ en de CU hebben vragen over de doelstellingen en effectiviteit.

D66 en de CU willen dat textiel meer aandacht krijgt bij de inzameling. De CU wil meer inzicht hoe vervuilend kleding is.

Van afval naar grondstof (VANG)

De VVD vindt het de verkeerde prikkel van gemeenten om te streven naar zo min mogelijk restafval. De fractie ziet meer in recyclingdoelstellingen. Het CDA vindt VANG een perverse prikkel omdat het teveel is gericht op volume. De staatssecretaris zou daarom kwaliteitsregels moeten instellen. De PvdD vindt dat gemeenten slecht presteren in de tien jaar tijd die ze hebben gehad en is voor een ultimatum voor achterblijvende gemeenten.

Circulaire economie

De VVD ziet dat circulair bouwen al kan met het Bouwbesluit. Het CDA wil dat circulair inkopen meer aandacht nodig heeft. Het Rijk zou bij aanbestedingen moeten letten op het gebruik van gerecycled materiaal en op producentverantwoordelijkheid voor circulair bouwen. D66 werkt aan een initiatiefnota over circulair bouwen. Overheden kunnen als opdrachtgevers optreden als *launching customer*. Niet duurzame materialen zijn nu nog relatief te goedkoop vinden D66 en 50+ en ze menen dat een echte prijs (*true pricing*) een stimulans kan zijn om dit te veranderen.

Staatssecretaris Van Veldhoven liet zich niet overhalen, er komt geen statiegeld op blik en ook nog niet op kleine PET-flesjes. Dat is pas aan de orde als het bedrijfsleven haar doelen niet haalt die zijn vastgelegd in de afspraken. Ze maakt met gemeenten en bedrijven afspraken over zwerfafval. Blik is een ander vraagstuk dan plastic flesjes en de zwerfafvalproblematiek is breder dan blik. Ze geeft aan dat de aanpak van blik is besproken met VNG en het bedrijfsleven. In het eerstvolgende bestuurlijk overleg spreekt ze opnieuw hierover. Bij statiegeld vindt ze de plek van weggooiden van belang, niet de plek waar het flesje gekocht wordt. Daarom blijft de verantwoordelijkheid bij de producent en niet (kleine) verkoper. Ze ziet bij gemeenten absoluut een prikkel om te zorgen voor een schone leefomgeving. Zij voeren actief beleid. De VNG gaat na hoe de inzet van gemeenten kan samenlopen met aanpak bedrijfsleven. Gekeken wordt of bestuurlijke boete een geschikt middel is.

Op een vraag van de CU, n.a.v. een aangenomen motie over blik, alvast een wettelijk haakje aan te brengen, stelt de staatssecretaris dat de motie opriep om met partijen in gesprek te gaan en dat heeft ze gedaan. Blik wordt onderdeel van de brede aanpak, dat is ook wat VNG wil aldus Van Veldhoven. Bij wetgeving moet je motiveren waarom je een haakje opneemt en ze wil op dit moment geen vertraging bij de kleine plastic flesjes. Op een vraag van de SP op een mogelijke meerderheid in de Kamer voor een uitbreiding van het wetsvoorstel zegt dat het dus gaat leiden tot het terugtrekken van het wetsvoorstel, aanpassen, weer naar RvS etc. Dat betekent tijdsverlies. Hierop vraagt de PvdD een VAO aan voor een motie op blik.

In provincies en gemeenten wordt hard gewerkt aan circulaire economie in de praktijk. Het zal moeten bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen van Parijs. De brancheorganisaties werken aan een sectorplan over de inzameling van textiel. De staatssecretaris zal de Kamer voor het einde van het jaar berichten over de voortgang. De versnelling en verduurzaming in de bouw kan mogelijk botsen met de wensen over circulariteit, zo vreest de staatssecretaris. Het komt aan op de manier waarop de overheid vragen in de markt zet. In het Uitvoeringsprogramma is aangegeven wat het rijk doet als opdrachtgever. Via aanbestedingen wordt het gebruik van gerecycled materiaal gestimuleerd. Binnen Rijkswaterstaat en Prorail is al ervaring met de echte prijs van producten. Ze heeft twee miljoen euro uitgetrokken voor andere overheden om hier ook ervaring mee op te doen. De markt voor secundaire grondstoffen moet worden versterkt om de aantrekkelijkheid t.o.v. nieuwe materialen te vergroten. Via aanbesteding kan een prijsprikkel gegeven worden. De recyclingdoelstelling voor restafval voor gemeenten zijn bedoeld om de hoeveelheid restafval te verminderen. De kwaliteit moet omhoog en ze zal hier later op terugkomen in een brief.

RTG klimaattafel industrie

Deze hoorzitting was de vierde in rij over de resultaten van het ontwerpklimatekkoord. In de week van 17 april volgen er nog twee over mobiliteit en landbouw. Op verzoek van de PvdA is afgelopen week besloten er nog één aan toe te voegen over de governance. Hiervoor zullen VNG, IPO, UvW en de SER worden uitgenodigd.

Om een lang verhaal kort te maken, deze hoorzitting ging alleen maar over de CO2-heffing. De oppositie wil een heffing, CDA en VVD lieten blijken er niet voor te voelen. De tegenstellingen waren stevig van aard tot het punt waarin de genodigden met elkaar in discussie gingen. Genodigden die elkaar vaker hebben gezien de afgelopen tijd dan hun eigen familie aldus Yara Sluiskil, de kunstmestfabrikant.

De hoorzitting was verdeeld in drie blokken, eerst klimaattafelvoorzitter Manon Jansen, daarna de wetenschap en tot slot de belanghebbenden. Mevrouw Jansen stelde dat de tafel grote stappen heeft gemaakt, zich gehouden heeft aan de randvoorwaarden van het kabinet en eigenlijk net iets meer tijd nodig had om de bonus-malusregeling beter te onderbouwen. Dan was de doelstelling ook zeker gehaald wat nu net niet het geval was. Ze benadrukt dat de industrie moet investeren in duurzaamheid maar daar wel zekerheid voor terug wil. Het is immers een enorme systeemtransitie waarin mensen, infra en bedrijfssystemen aan elkaar verbonden moeten worden.

Op vragen over de heffing wilde ze eerst niet antwoorden, dat is aan het kabinet. Na doorvragen wees ze erop dat het niet werkt en als de heffing terugsluist naar de industrie t.b.v. innovatieve

duurzame maatregelen het veel lijkt op hun bonus-malussysteem. Als de terugsluis wegblijft zullen bedrijven naar het buitenland vertrekken.

In het blok wetenschap was een unanieme consensus dat de overheid regie moet pakken en dat de heffing werkt. Een flexibele en specifieke (daar waar nodig) terugsluis is een vereiste om het effectief te maken, anders is de heffing enkel een ordinaire belasting. Voor regie is wel kennis nodig en die ontbeert de overheid sinds de NOVEM niet meer bestaat. De Kamerleden stelden hierop enorm veel vragen over de koppeling met het emissiehandelsysteem, platte heffing vs. oplopend en over buitenlandse voorbeelden die wel of niet goed uitpakken (naar gelang politieke kleur). De heer Schoenmaker van de Erasmus Universiteit, die bijna alle vragen hierover kreeg, was stellig van mening dat, indien de terugsluis op de productie wordt gegeven en de heffing op de uitstoot van CO₂, bedrijven er steeds meer op vooruit gaan als ze maatregelen hebben genomen. De heffing zou 50 euro per ton moeten zijn minus de (te flexibele) ETS-heffing van nu 25 euro.

Tijdens het blok belanghebbenden werd het pas echt leuk. Tata steel, chemische industrie, vertegenwoordiger van raffinaderijen (VNPI) en Yara tegenover Milieudefensie, Natuur en Milieu en Greenpeace. Dat wil wel botsen. Tata en Yara stelden dat een platte CO₂-heffing 'desastreus' zou zijn terwijl het bedrijfsleven al zoveel doet om te verduurzamen. Yara voelt zich gepakt, het bedrijf heeft al een uitstootreductie van 55% gerealiseerd en dreigt met investeringen in andere landen zoals in Australië i.p.v. Nederland. Ook omdat de overheid in Nederland zó traag is, een gasleiding omzetten naar een waterstofleiding duurde vijf jaar. Tata wil koolstof opslaan onder de grond (waar de milieubeweging mordicus op tegen is), zonder deze mogelijkheid is de ambitie in 2030 onhaalbaar. Ze vinden dat ze ook al veel doen, subsidie is alleen nodig voor de onrendabele top. Beiden vonden met de VNPI dat het alsjeblieft aan wordt gepakt via de Europese ETS voor het gelijke speelveld.

De VNPI namens de chemiesector was wat subtieler in haar afkeer van de heffing; dat het niet een platte heffing moet worden maar enkel op vermijdbare uitstoot en met goed flankerend beleid. Dat zou dan hetzelfde zijn als de bonus-malusregeling die helaas van tafel was geveegd. Greenpeace vond het gelijk speelveldargument onzin, de energieprijs is immers in Nederland al veel lager dan in het buitenland. En gezien het bedrijfsleven goede rendementen behalen is angst niet nodig. Het levert ook veel baten op stelden Natuur en Milieu en Milieudefensie, waarvan de laatste verwees naar een OESO-rapport uit 1970 waar dat al werd voorgesteld.

Op een gegeven moment ging het vooral hoe hoog de heffing moet zijn. CE Delft, dat vond dat ze in het verkeerde blok zat, vond 20 euro per ton haalbaar en effectief (mits met terugsluis) en kwam daarbij in de buurt van de wetenschappers een blok eerder. Dit vonden Greenpeace en Milieudefensie ook. Tata haalde het idee dat de heffing makkelijk is met een terugsluis onderuit. Voor Tata gaat het om €250 miljoen, en voor er ook maar iets is teruggesluisd is er al veel tijd verloren.

Het Kamerlid van D66 verzochtte dat dezelfde rapporten verschillend worden uitgelegd. Geen enkele fractie is er anders over gaan denken. CDA en VVD waren niet overtuigd van een heffing, GL, SP, PvdA, PvdD en D66 juist wel.

RTG Toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor jongeren met een langdurige psychische stoornis

Maandag 8 april hield de Vaste Kamercommissie VWS een rondetafelgesprek over de vraag of de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld moet worden voor jongeren met een langdurige psychische stoornis. De gasten werden in drie groepen ontvangen: de beroepsgroep, zorgaanbieders en zorginkopers en als derde ervaringsdeskundigen. In het tweede blok kwam Christine Pollman, gemeente Amsterdam, aan het woord. De VNG was ook uitgenodigd maar moest wegens ziekte van de spreker verstek laten gaan.

Het totaalbeeld nadat alle sprekers aan bod waren gekomen, was genuanceerd: de huidige wetgeving, de Jeugdwet, helpt niet om goede zorg voor de doelgroep te leveren. Daarom was het merendeel van de sprekers er voorstander van de Wlz voor deze groep jongeren open te stellen, maar in het besef dat de Wlz ook niet ideaal is. Iedereen is het erover eens dat elk gesprek over behandeling, welk wettelijk regime en kosten, moet beginnen vanuit de vraag hoe het kind, de jongere in kwestie het best geholpen kan worden.

Het gaat om een kleine groep jongeren – er werd gesproken over enige honderden voor heel Nederland – met een zeer zware problematiek die een langdurige en zeer intensieve behandeling vergt: permanente begeleiding door één behandelaar, soms twee. De beste manier om dat te doen is in het eigen gezin en de eigen omgeving. De jeugdwet is daar het meest geëigend voor, zo stelt Pollman, omdat daar niet alleen naar het kind, maar ook ouders, het gezin, het onderwijs voor het kind en zaken als vrijetijdsbesteding worden betrokken. Andere sprekers betwisten dat niet maar noemen een aantal bezwaren op die kleven aan de huidige uitvoering van de jeugdwet. Zo kennen de wijkteams, zeker in kleinere gemeenten, onvoldoende deskundigheid en is het niet mogelijk een langdurige indicatiestelling af te geven. Daardoor moeten ouders iedere keer door de bureaucratische molen, terwijl ze ook al de zorg voor een heel moeilijk kind hebben. Dat is voor hen heel belastend en naar hun gevoel overbodig.

De behandeling is ook heel duur: de meerkosten per kind worden geschat op zo'n 200.000 euro per kind. Er zou daarmee een voorziening van, met een natte vinger, 60 miljoen moeten komen (300 kinderen à 2 ton). Het gaat om jongeren voor wie de situatie onhoudbaar is geworden. De meerkosten komen op de normale – ook al hoge – tarieven van één tot anderhalve ton. Er is een veel grotere groep voor wie die meerkosten (nog) niet nodig zijn.

Dat is voor gemeenten, zeker de kleine, niet op te brengen, zeker gezien de door iedereen gesignaleerde budgettaire knelpunten in het sociaal domein. En tenslotte: als voor deze groep de Wlz wordt opengesteld, wordt er een schot in de jeugdwet gezet; het eerste. Schotten zorgen ook weer voor afbakeningsproblemen.

De Wlz werd daarom als een werkbaar alternatief gezien, maar ook hier werden vragen opgeworpen. De Wlz is nu gericht op instellingszorg voor lichamelijk en verstandelijk beperkten. Daar past deze doelgroep niet in. Zij passen meestal beter in een huiselijke setting. Hun behandeling is ook gericht op ontwikkeling. Ook in de Wlz zijn geschikte plekken schaars. De Wlz is, zoals een van de sprekers stelde, meer gericht op mensen aan het einde van hun leven, en minder op kinderen die nog midden in het leven staan. Een Wlz-indicatie wordt eenmaal afgegeven en geldt levenslang. Dat verlost ouders en kinderen van veel bureaucratie en geeft rust. De

vertegenwoordigers van de beroepsgroep denken een set criteria te kunnen ontwerpen waarop een Wlz-indicatie voor een jongere kan worden afgegeven. Zij achten het wel zinvol op 18- en 23-jarige leeftijd een tussenevaluatie, met mogelijke herindicatie, in te stellen. De vertegenwoordiger van het Verbond van Verzekeraars waarschuwde daar heel voorzichtig mee te zijn, omdat het tegen de geest van de Wlz in te gaan. De rust van de eenmalige indicatiestelling wordt aangetast en mensen worden onzekerder over hun toekomst. Dat leidt tot stress bij mensen die daar moeilijker dan gemiddeld mee om kunnen gaan.

De rondetafel was onderdeel van de door de Kamer begonnen behandeling van de Wijziging van de Wet langdurige zorg om toegang tot deze wet te bieden aan mensen die vanwege een psychische stoornis blijvend behoefte hebben aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg nabij (35146)

RTG Aanpak van radicalisering

Donderdag 11 april hield de vaste commissie voor J&V een rondetafelgesprek over de aanpak van radicalisering. De gasten kwamen in drie blokken aan bod: wetenschappers, uitvoerders en bestuurders. In het laatste blok zaten de burgemeester Aboutaleb van Rotterdam en Krikke van Den Haag aan tafel.

Wetenschappers

In de eerste ronde waren drie wetenschappers uitgenodigd om het (de)-radicaliseringsproces verder toe te lichten. De VVD stelde vragen over preventie tegenover radicalisering. Volgens de wetenschappers is preventie beter dan genezen omdat het de-radicaliseringsproces moeizaam is. Preventie van radicalisering gebeurt echter nog onvoldoende. Het CDA was kritisch over de effectiviteit van het in gesprek gaan over radicale jongeren. De wetenschappers geven aan dat men dan ook vroeg moet beginnen met het vergroten van de weerbaarheid van jongeren. Verder is de scheidslijn tussen radicale ideeën en daadwerkelijk handelen belangrijk. Het is per persoon afhankelijk hoe reëel de kans is dat iemand van enkel woorden ook overgaat tot daden. DENK benadrukt de diversiteit van diverse radicale stromingen; van links- en rechtsextremistisch tot aan jihadisme. De wetenschappers bevestigen dit. GroenLinks is benieuwd naar de aanpak van terugreizigers en hun mogelijke dehumanisering. Volgens de wetenschappers zullen voormalig IS-strijders nou eenmaal druppelsgewijs terugkeren. De aanpak van hun de-radicalisering kan het best op maat gemaakt worden.

De PvdA is daarnaast benieuwd naar verward gedrag versus radicalisering gezien de casus van Gökmen T. De wetenschappers beargumenteren dat verward gedrag en radicalisering geen tegenstelling is. Als je verward bent, ben je vaak minder goed geworteld in de maatschappij en daarvoor makkelijker beïnvloedbaar. Beatrice de Graaf doet daarnaast een hartenkreet: ga niet bezuinigen op radicaliseringsprogramma's. De VVD wil daarnaast weten hoe we radicale ontwikkelingen op scholen en daarbuiten tegengehouden kunnen worden. De wetenschappers geven aan dat i.s.m. de Inspectie oplossingen gezocht moeten worden om onderwijs en nevenactiviteiten die ondemocratisch gedachtegoed verkondigen te stoppen.

Uitvoerders

Vervolgens was er een blok met verschillende uitvoerende instanties: Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR), DJI, NCTV, Stichting School en Veiligheid en RadarAdvies. Centraal stond wie er heeft regie op het dossier en de aanpak van (de)radicalisering. De VVD stelde hier vragen over. Discussie ging vervolgens over de noodzaak van een landelijke regiegroep. Algemene en gedeelde visie is dat gemeenten een grote rol spelen omdat zij bij preventie en terugkeer essentieel zijn. Effectieve samenwerking is essentieel. Ook werd het punt van gegevensdeling, en problemen daarbij, genoemd. Verder was het CDA erg kritisch op de rol van DJI v.w.b. radicalisering tijdens detentie en een rapport over hun functioneren.

Bestuurders

Burgemeester van Den Haag, Pauline Krikke en burgemeester van Rotterdam, Ahmed Aboutaleb, gingen in gesprek over de aanpak van radicalisering in hun gemeenten. De VVD wilde weten hoe de gemeenten de terugkeerders gaan opvangen. Krikke gaf aan dat je bij terugkeerders vaak niet goed weet wat er is gebeurd met de mensen. Ze onderhouden wel contact met de families. Terugkeerders moeten volgens haar door het OM aangehouden worden en een proces krijgen. Volgens Aboutaleb is er voor terugkeerders maar één poort: justitie. Die moeten erachter komen of zij zich schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden. In dat geval zou het Nederlandschap ook ter discussie kunnen komen te staan. Als mensen niet veroordeeld worden zijn ze, net als alle andere mensen, welkom in zijn stad. Wel gaat hij hier uitdrukkelijk geen (opvang)-structuur voor optuigen maar moeten ze aansluiten zoals normale mensen.

Het belangrijkste punt dat de burgemeesters meegeven is het probleem van informatiedeling. Zij geven aan geen informatie uit te kunnen wisselen omdat gegevens niet gedeeld mogen worden. Hier ligt volgens hen een taak voor de Kamer.

{Luuk van Os}

RTG Modernisering Wet op de Lijkbezorging

Donderdag 11 april hield de Vaste Kamercommissie van BZK een door Kamerleden matig bezocht rondetafelgesprek over modernisering van de wet op de Lijkbezorging. Slechts Den Boer (D66), Özütok (GL) en (gedeeltelijk) Van Gent (VVD) waren aanwezig. Er waren vijftien gasten, verdeeld over drie blokken: experts, brancheverenigingen uitvaart en uitvaartondernemers. De VNG nam, bij monde van Linda Hazenkamp, ook deel. Hoofdpunt van de middag was het door nagenoeg alle aanwezigen bepleitte wettelijk vast te leggen keurmerk voor de uitvaartsector. Nu kan iedereen zich uitvaartondernemer noemen. Het keurmerk dat er is, geldt alleen voor leden van de brancheorganisatie. Een wettelijk duwtje in de rug, zodat uitvaartondernemers aan minimumnormen moeten voldoen, waaronder voldoende geschoold personeel, zou de sector helpen en de klant meer zekerheid bieden.

De VNG vroeg aandacht voor twee onderwerpen. Het is niet aan te raden het verkorten van de minimumtermijn voor grafrechten, nu vijf jaar, naar bijvoorbeeld twee jaar wettelijk te regelen. Dat leidt tot stijgende administratieve lasten en kan daarom beter worden overgelaten aan gemeenten. Een ander punt van discussie was het verkorten van de minimumtermijn waarna iemand begraven of gecremeerd kan worden van 36 naar 20 uur. Daar is medewerking van gemeenten voor nodig en dat kan problematisch zijn op zon- en feestdagen. Het is aan te raden de mogelijkheid tot begraven of cremieren op zon- en feestdagen niet ook centraal te regelen, maar dit aan gemeenten over te

laten. Er zijn gemeenten die dit al mogelijk maken, maar er zijn ook gemeenten die op religieuze gronden geen ter aarde bestellingen op zondag willen.

Overledenen zonder nabestaanden worden op kosten van de gemeente begraven, de zogenaamde gemeentebegrafenis. Een van de experts stelde voor dat gemeenten verplicht zouden moeten worden dit soort begrafenissen aan te besteden. Hazenkamp wees dat idee af: grote gemeenten besteden al aan en voor kleine gemeenten, die misschien één gemeentebegrafenis per jaar hebben, is een verplichte aanbesteding overkill.

Andere punten die aan de orde kwamen waren andere manieren om met een lijk om te gaan dan begraven of cremeren, zoals resomeren, dat is oplossen van een lichaam in een sterk alkalische vloeistof. Er werd ook aandacht gevraagd voor milieuaspecten: begraven met louter biologisch afbreekbare materialen. Hoe om te gaan met metalen of pacemakers in stoffelijke resten en met overledenen die met radioactieve middelen zijn behandeld.

Het rondetafelgesprek was georganiseerd ter voorbereiding op een notaoverleg met minister Ollongren over Initiatiefnota *Naar een moderne uitvaartwet* van D66-Kamerlid Den Boer en kabinetsvoornemens tot wijziging van de wet op de lijkbezorging op maandag 15 april.

Stemmingen¹

Dinsdag 9 april

VAO Mijnbouw

De volgende moties zijn aangenomen:

- [Gewijzigde motie van de leden Van der Lee en Beckerman over ruimte voor bewoners in de uitvoeringsfase van de versterkingsoperatie \(t.v.v. 33529-597\)](#)
- [Gewijzigde motie van het lid Dik-Faber c.s. over het inbedden van het programma Eigen Initiatief in de versterkingsaanpak \(t.v.v. 33529-598\)](#)
- [Motie van het lid Sienot c.s. over de vergunningverlening voor aardwarmteprojecten](#)

VAO Georganiseerde criminaliteit/ondermijning

De volgende moties zijn aangenomen:

- [Motie van de leden Van Dam en Laan-Geselschap over een cofinancieringsregeling voor particulieren voor opruimkosten van drugsdumpingen](#). De moties van Kerstens en Kuiken (PvdA) en Buitenweg en Van Nispen (GL/SP) over hetzelfde onderwerp zijn verworpen.
- [Motie van het lid Laan-Geselschap over in beslag genomen goederen ten goede laten komen aan de samenleving](#).

---

¹ Om alle moties die in het verslag genoemd staan te vinden: klik op de hyperlink, scroll op de webpagina van de Tweede Kamer naar Plenair debat – vervolgens op het onderwerp van uw keuze en klik op 'te behandelen zaken'.

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake de bijdrage voor maatschappelijke ondersteuning en de beoordeling voor de verstrekking van de maatwerkvoorziening (35093)

Amendementen

- Amendement van het lid Hijink 35093-16 over het enkel innen van de eigen bijdrage als de zorg of ondersteuning ook daadwerkelijk is geleverd. Ingetrokken;
- Amendement van het lid Agema 35093-15 over het schrappen van de delegatiebepaling uit artikel 2.3.5. Verworpen;
- Amendement van het lid Hijink 35093-14 over het schrappen van de delegatiebepaling uit artikel 2.3.5. Verworpen;
- Amendement van het lid Ellemeet 35093-13 over een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Verworpen;
- Gewijzigd amendement van het lid Kerstens 35093-27 t.v.v. nr. 12 over een evaluatie van de wet na drie jaar. Aangenomen;
- Gewijzigd amendement van het lid Kerstens 35093-26 t.v.v. nr. 11 over een lichte voorhangprocedure bij de beslissing tot het verstrekken van maatwerkvoorzieningen. Aangenomen;
- Amendement van het lid Kerstens 35093-10 over een nadere invulling van de monitor. Verworpen;
- Amendement van het lid Kerstens 35093-9 over een zware voorhangprocedure voor de eigen bijdrage. Verworpen.

Het wetsvoorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Moties

- Motie van het lid Hijink c.s. over knelpunten bij een deugdelijke uitvoering van het abonnementstarief. Aangenomen;
- Motie van de leden Geluk-Poortvliet en Van der Staaij over nader toelichten van het begrip duurzame hulpverleningsrelatie. Aangenomen;
- Motie van het lid Kerstens over geen benadeling van mensen met een minimuminkomen door het abonnementstarief. Verworpen;
- Motie van het lid Kerstens over betalen van een reëel tarief aan zorgaanbieders door gemeenten. Verworpen;
- Motie van het lid Kerstens over voorkomen dat mensen door aanvullende maatregelen worden getroffen. Verworpen;
- Motie van het lid Kerstens over verlaging van de hoogte en de stapeling van zorgkosten. Verworpen;
- Motie van het lid Agema over compenseren van tekorten als gevolg van het abonnementstarief. Verworpen;
- Motie van het lid Geleijnse over de inkomenseffecten van maatregelen ter beperking van een zorgkostenstapeling. Aangenomen;
- Motie van het lid Geleijnse over de communicatie over het nieuwe Wmo-tarief. Aangenomen.

36^e zitting van het Congres van de Raad van Europa 'Mayors safeguarding Democracy'

Van 1 tot en met 4 april was de zitting van het Congres te Straatsburg waar meer dan 324 vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden bijeenkwamen om de status van de lokale democratie in de 47 lidstaten van de Raad van Europa te bespreken en kennis te delen over lokale vraagstukken die niet los gezien kunnen worden van de Europese context. De Nederlandse delegatie speelde hierin een belangrijke rol: Jos Wienen deelde zijn ervaringen met ondermijning, Wilma Delissen-van Tongerlo presenteerde haar rapport over de aanpak van nepotisme, Brigitte van den Berg agendeerde een debat over de gezondheid van statushouders en Harald Bergmann sprak over het proces rondom de tweede handleiding mensenrechten op lokaal niveau. Daarnaast stond de monitoring van het handvest inzake lokale autonomie, de waarneming van lokale verkiezingen en het Helsinki proces in het kader van de toekomst van Europa centraal. Een overzicht van alle aangenomen teksten tijdens de zitting treft u hier: [36e Zitting - aangenomen teksten](#).

Parlementaire agenda de komende weken²

Datum	Onderwerp	Soort overleg
15-4-2019	<u>Initiatiefwetgeving 'naar een moderne uitvaartwet' en voornemens wijziging van de wet op de lijkbezorging</u>	NO
16-4-2019	Wijziging van de Woningwet in verband met de introductie van een stelsel van certificering voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (35022)	PL
16-4-2019	Asbestdakenverbod	In
16-4-2019	<u>Stint</u>	AO
16-4-2019	<u>Huis voor de klokkenluiders</u>	AO

2

AO	= Algemeen Overleg	PV	= Procedurevergadering
EK	= Eerste Kamer	RTG	= Ronde Tafel Gesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	TK	= Tweede Kamer
Pet	= Petitie	VAO	= Verslag van een Algemeen Overleg
PI	= Plenair	WO	= Wetgevingsoverleg

Datum	Onderwerp	Soort overleg
17-4-2019	<u>Misstanden in de jeugdzorginstellingen</u>	AO
17-4-2019	<u>Innovatie</u>	AO
17-4-2019	VAO PGB (AO d.d. 04/04)	PL
17-04-2019	Debat over een datalek in de jeugdzorg	PL
17-04-2019	<u>Woonfraude</u>	RTG
17-4-2019	<u>Politie</u>	AO
17-04-2019	<u>Sociaal domein/ Interbestuurlijk programma</u>	AO
17-4-2019	<u>Klimaattafel Mobiliteit</u>	RTG
17-4-2019	<u>Bewerkstelligen van een transitie naar kringlooplandbouw</u>	TB
18-4-2019	<u>Vreemdelingen- en asielbeleid</u>	AO
18-4-2019	<u>Doorrekeningen ontwerp-Klimaatakkoord (TK 32813-306)</u>	IN
18-4-2018	<u>Preventiebeleid</u>	AO
18-4-2019	<u>Klimaattafel Landbouw</u>	RTG
18-4-2019	<u>Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie</u>	WO
18-4-2019	<u>Vragen aan het PBL over de effecten van het ontwerp-Klimaatakkoord (bijlage bij Kamerstuk 32813, nr. 306)</u>	IN

Datum	Onderwerp	Soort overleg
23-4-2019	Invoeringswet omgevingswet	RTG Senaat
24-4-2019	<u>Wijziging van de Participatiewet en enige andere wetten in verband met het opheffen van discriminatoir onderscheid tussen bloedverwanten in de tweede graad en anderen die een gezamenlijke huishouding voeren waarbij sprake is van zorgbehoefte - 35174</u>	WO
24-4-2019	<u>Huiselijk geweld/Kindermishandeling</u>	AO
24-4-2019	<u>Discrepantie tussen de ramingen en de werkelijke stijging van de energierekening</u>	TB
24-4-2019	<u>Woonfraude</u>	AO
24-4-2019	<u>Nationale Omgevingsvisie (NOVI)</u>	AO
24-4-2019	<u>Gewasbeschermingsmiddelen</u>	AO
24-4-2019	<u>GGZ</u>	AO
25-4-2019	<u>Evaluatie van de Woningwet en het Huurakkoord</u>	AO
25-4-2019	<u>Evaluatie veilige publieke taak</u>	AO
25-4-2019	<u>Toerisme</u>	AO
13-5-2019	Wijziging van de Omgevingswet en enkele andere wetten in verband met de overgang van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet (Aanvullingswet natuur Omgevingswet) (34985)	Plenair

Datum	Onderwerp	Soort overleg
14-5-2019	<u>Duurzaam vervoer</u>	AO
14-5-2019	<u>Aanbieding manifest m.b.t. jeugdzorg</u>	PET
15-5-2019	<u>Voorstel van wet van het lid Raemakers tot wijziging van de Wet kinderopvang teneinde te bevorderen dat ouders kunnen kiezen tussen kindercentra die wel of niet kinderen toelaten die niet deelnemen aan het rijksvaccinatieprogramma - 35049</u>	WO
15-5-2019	<u>Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en Nationaal Strategisch Plan</u>	AO
16-5-2019	<u>Digitale overheid</u>	AO
16-5-2019	<u>Klimaat en energie</u>	AO
16-5-2019	<u>Monitor brede welvaart</u>	TB
16-5-2019	<u>Jeugdhulp</u>	AO
21-5-2019	<u>Wijziging van de Omgevingswet en enkele andere wetten in verband met de overgang van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet (Aanvullingswet natuur Omgevingswet) (34985)</u>	PL
21-5-2019	<u>Desinformatie en digitale inmenging</u>	AO
22-5-2019	<u>Mijnbouw/Groningen</u>	AO
22-5-2019	<u>Krimp in het onderwijs</u>	AO
23-5-2019	<u>Politie</u>	AO
28-5-2019	<u>Toezicht en handhaving (Min. I&W)</u>	AO
4-6-2019	<u>Woningcorporaties</u>	AO

Datum	Onderwerp	Soort overleg
5-6-2019	<u>Tuinbouw</u>	AO
5-6-2019	<u>Externe veiligheid</u>	AO
6-6-2019	<u>Nucleaire veiligheid</u>	AO
6-6-2019	<u>Suïcidepreventie</u>	AO
12-6-2019	<u>Verkeersveiligheid</u>	AO
13-6-2019	<u>MIRT</u>	AO
19-6-2019	<u>Milieuraad d.d. 26 juni 2019</u>	AO
20-6-2019	<u>Water</u>	AO
26-6-2019	<u>Wadden</u>	AO
27-6-2019	<u>Wijkverpleging</u>	AO

Lange termijn plenaire vergadering

Week 16 (16 – 18 april)

- VAO CBR (AO dd. 12/3)
- VAO PGB (AO dd. 4/4)
- Debat over een datalek in de jeugdzorg

Week 17 (23 – 25 april)

- VAO Financiering politieke partijen (AO d.d. 04/04)

Week 18 en 19 (26 april t/m 13 mei)

- Meireces

Week 20 (14 – 16 mei)

- Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

Het Lobbymemo Den Haag & Brussel wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk en Richard van Vliet

Brussel: Team Europa